Aleksandar Žiljak
Sexul şi peştele abisal

Traducere de Mihnea Columbeanu

Textul a fost scris în engleză cu titlul „Sex And Deep-sea Anglerfish” și tradus în croată cu titlul „Seks i dubokomorske grdobine”.
Textul a fost publicat în :
Grecia: *9* decembrie 2006.
Serbia : webzine *Art-Anima* (www.art-anima.com), ianuarie 2007.
Croația : *Parsek* #91, martie 2007; blogul *Sfermentacija* (sfermentacija.blog.hr), ianuarie 2009.
S.U.A. : *Universe Slush* , www.baen.com, august 2007.

- Ce mi-o fi venit, să mă mărit c-un designer biomecanoid?
- Da’ *mie,* să mă-nsor c-o ihtioloagă?
- Dă-mi voie să-ţi amintesc, replică Yagoda cu cea mai duce voce a ei, că fără ihtioloaga *asta,* aci de faţă, acum erai mort.
- Şi permite-mi şi *tu* să-ţi amintesc, draga mea, răspunde Peter, iritat, că fără *acest* designer biomecanoid aci de faţă, şi *tu* ai fi fost moartă.

Rămaşi în pană de argumente, Yagoda şi Peter revin la tăcere. În ultima vreme, astfel se termină tot mai des certurile lor: un meci nul în care fiecare are dreptate. Oare o fi aici vreun mesaj ascuns? se întreabă Yagoda, în timp ce dă viguros din coadă, propulsându-i pe amândoi prin apa complet neagră. E vremea să căutăm ceva potol, decide ea după zece minute de tăcere îndărătnică, sunt două zile de când a mâncat ultima oară. Amândoi vor fi mai bine dispuşi, cu burta (ei) plină… Dintr-o dată, Yagoda încremeneşte, în aşteptare încordată, oprindu-se în bezna ce-i înconjoară.

- Simţi şi tu? întreabă încet Peter.
- Gura! se răsteşte la el Yagoda.

Fără rost: nimeni nu-i poate auzi, toate discuţiile, controversele şi certurile lor au loc strict între ei doi, gândite dar niciodată exprimate prin viu grai. Şi apoi, presiunea apei îi izbeşte, trimiţând semnale de alarmă inconfundabile care întind la maximum toţi nervii Yagodei, gata pentru acea ultimă lovitură de înotătoare care înseamnă diferenţa dintre viaţă şi moarte.
Ceva mare trece pe lângă ei. Aproape, prea aproape ca să se simtă în siguranţă. Uriaş – să tot aibă cinci, şase metri lungime. Probabil un echivalent local al cine ştiu cărui rechin de mare adâncime, decide Yagoda, deşi nu poate să-l vadă. Rapid, calculat, atent, gata să se repeadă, gata să strângă fălcile la cel mai mic indiciu al unei prezenţe comestibile. De astă dată însă, acel ceva mare se îndepărtează prin întuneric, fără să-i observe.
- Poate suntem prea mici, şopteşte Peter, ca şi cum ar putea să-i audă cineva.
- Poţi să speri cât vrei.
Yagoda ştie ea ce ştie. La adâncimea asta, nici un ospăţ nu e prea mic. Au avut noroc, şi nimic mai mult – asta e singura explicaţie.
- Ce era, de fapt? se interesează Peter.
- Prefer să nu ştiu.
* * *
Oamenii spun că al şaptelea an e cel mai critic. Căsnicia lor se destrăma la frageda vârstă de trei.
De ce? Chiar şi acum, când nu mai are absolut nici un sens, Yagoda tot mai încearcă să găsească un răspuns. Dacă n-ar fi rămas gravidă, oare Peter chiar ar fi luat-o de soţie? Stând să-şi amintească, reaţia lor nu părea deloc să aibă şanse de durată. O aventură de-o vară, trupuri fierbinţi în aşternutul fierbinte, nopţi toride de-a rândul. Apoi, însă, a venit luna septembrie – dar nu şi menstruaţia pe septembrie. Când i-a arătat testul pozitiv, Peter s-a simţit dator. Cine ştie ce impuls cavaleresc vechi, atât de rar în zilele noastre, care a surprins-o până şi pe Yagoda. Iar acum, înconjurată de tenebre, cede că a înţeles în sfârşit. Peter e mult mai în vârstă decât ea: poate că un copil era pentru el motivul de a se aşeza în sfârşit la un loc, ultima ocazie de a-şi întemeia o familie. Şi, pe măsură ce sarcina ei avansa, a început că aştepte cu reală nerăbdare băiatul.

Iar apoi, spontan, Yagoda a pierdut sarcina. Bucuria lor s-a risipit dusă de sânge, într-o ambulanţă care se văieta din sirenă tot drumul până la spital.
Peter era designer biomecanoid. Iar un designer biomecanoid poate fie să lucreze în domeniu, fie să pornească pe cont propriu, străbătând galaxia ca liber profesionist, de la o treabă la alta, îndeplinind comenzi şi concepând biomecanoizi potriviţi pentru orice sarcini erau necesare, pe tot felul de planete îndepărtate. De obicei, erau produşi în cantităţi mici, dar ocazional mai apărea şi câte un proiect major, cu serii ajungând până la mii sau chiar zeci de mii. Se plăteşte bine, dacă eşti bun şi ai noroc. Peter se situa undeva la mijloc: nu era atât de bun încât să fie printre primii, nu avea nici chiar atâta ghinion încât să rămână falit.
Yagoda era ihtiolog, tocmai îşi terminase stagiul de după absolvire. Cel mai firesc era să spere la un post de rutină, în vreo staţiune de culturi marine sau la un institut oceanogafic. Existau oferte, unele destul de bune. Dar, după pierderea copilului, Peter nu mai voia să stea într-un singur loc. Şi puţin îi păsa dacă Yagoda venea cu el sau nu. N-o spusese niciodată, nici n-o învinuia sau aşa ceva, dar o femeie poate să simtă aceste lucruri, iar Yagoda le simţea. Pe vremea aceea, Yagoda ţinea la relaţia lor, chiar dacă lui Peter puţin îi păsa. Aşa că-l urma peste tot.
Şi cu toate că *Hans Rudi* nu era o navă mică şi aglomerată, nu prea mergea să trânteşti uşa după tine şi să-ţi reverşi frustrările în cârciuma de peste drum – aşa că se adunau unele peste altele. Cuvinte, rostite sau nu… Certuri… Despre fleacuri, şosete aruncate, cutiuţe de îndulcitor goale sau tuburi de pastă de dinţi lăsate deschise… Şi motive mai impotante. Costuri de călătorie. Facturi de la achiziţiile de A.D.N.-uri. O comandă anulată care n-a lipsit mult să-i ruineze. Frustrări devenind resentimente, resentimente ajunse la furie, furie transformată în ură.
Şi apoi, pe parcursul unuia dintre meciurile lor de strigăte în chicineta navei, când s-a pomenit ridicând o tigaie încinsă ca să-i dea lui Peter cu ea-n cap, Yagoda şi-a dat seama că era vremea să stea de voprbă cât se poate de serios. Peter a fost de acord, mai ales că şi el ţinea în mână o farfurie cu care să arunce în Yagoda. Aşa că au stat jos şi au discutat. Şi au tot

discutat. Şi au mai discutat şi pe urmă, spunând lucruri pe care nici unul dintre ei nu voia să le spună. Se aflau în adâncurile spaţiului Mlokosziewicz, deplasându-se pe una dintre traiectoriile de probabilitate spre Wistary, când au ajuns la concluzia că divorţul era cel mai potrivit mod de a ieşi din mizeria în care se afundaseră.
După exact trei minute şi treizeci şi şase de secunde, din motive necunoscute, drive-ul de Mlokosziewicz al navei s-a fript.
* * *
Oare şi aici să fi fost vreun mesaj ascuns? se întreabă Yagoda, în timp ce-şi leagănă momeala luminiscentă deasupra gurii larg căscate, plină cu dinţi ascuţiţi ca acele, gata să înhaţe orice vietate atât de proastă încât să se apropie curioasă de lumina atrăgătoare.
* * *
Au sărit în spaţiul normal, *Hans Rudi* învârtindu-se nebuneşte, complet scăpat de sub control. Fără compensatorii de forţă care să menţină susul şi josul în interior, Yagoda şi Peter s-ar fi prefăcut în două maldăre însângerate cu mult timp înainte de a ajunge în carlingă, ca să se fixeze în scaune cu centurile de siguranţă. Nava încetini până la nivelurile subrelativiste, cpnmtinuând să se învârtească, în timp ce se năpustea spre un sistem stelar. În mod tipic pentru el, Peter voia să afle unde naiba se aflau. La fel de tipic, Yagoda era mai preocupată de suprasarcina sistemului de răcire a reactorului cu fuziune. Asta ar fi putut degenera într-un nou scandal, dar porcăiala a fost menţinută la un nivel mai academic de griparea automată a secţiunii principale de energie, numai pentru a dispărea în pălălaia exploziei termonucleare, peste câteva secunde. Ceea ce mai rămă7sese din *Hans Rudi* trecea pe alimentarea auxiliară, accelerând, la fel de scăpat de sub control, pe lângă planetele exterioare în direcţia unui punctuleţ albastru.
Punctuleţ albastru care s-a dovedit a fi o planetă, cu optzeci la sută din suprafaţă acoperită de ocean – ceea ce însemna că Yagoda şi Peter aveau optzeci la sută şanse să asolizeze pe apă. Dar încă mai rămânea acea probabilitate de douăzeci la sută a prăbuşirii pe un sol dur.
Aceasta a fost prima oară când nu i-a părăsit norocul. Impactul a fost puternic. Carcasa navei s-a fisurat în câteva locuri, apa

neîntârziind să năvălească înăuntru. Au început să se scufunde cu repeziciune, tot mai adânc. Yagoda şi Peter abia au reuşit să ajungă în laboratorul de proiectare, închizând în urma lor uşile etanşe. Noroc – cu un amendament: erau prizonieri în laborator, întro vadă care se scufunda, cu luminile dând semne de a fi gata să se sting la cea mai mică provocare, iar displayurile de computer alernând între purici şi torente de date indescifrabile, dintre care nici unele nu păreau să aducă veşti bune.
Nava se zgudui în contact cu fundul apei, structura ei de rezistenţă deja suprasolicitată scrâşnind şi gemând ca o banshee, în timp ce coca se stabiliza cu o bufnitură înfundată. Yagoda şi Peter ştiau că aveau în faţă puţine opţiuni – în majoritate, privind modul de a muri.
* * *
Şi au murit. În sensul obişnuit al cuvântului, cel puţin. Lumina din laborator nu cedase. Nici restul ambientului, cel puţin pentru moment. Dar nu aveau alimente, iar apa de la robinet avea cam acelaşi gust cu apa de mare. Iar căderile sistemelor erau inevitabile, ştiau amândoi asta. Peter dădu un reboot la computere, reţeaua laboratorului funcţiona normal, dar conexiunile cu exteriorul se pierduseră.
- Putrem deschide sasul se observaţie? întrebă Yagoda, trecând deja în revistă posibilităţile, în minte.
Peter apăsă pe câteva butoane de pe consolă şi oblonele exterioare se deschiseră. Prin geamul gros, ochii Yagodei fură întâmpinaţi de o beznă la fel de neagră ca spaţiul Mlokosziewicz însuşi.
Yagoda înjură printre dinţi. Amerizaseră pe jumătatea însorită a planetei. întunericul de-afară nu putea însemna decât un singur lucru: se scufundaseră prea adânc pentru ca lumina să mai ajungă până la ei.
- Nu mai scăpăm de-aici, să ştii, spuse resemnat Peter. Le va lua cel puţin o săptămână ca să-şi dea seama că n-am sosit când eram aşteptaţi. Şi chiar şi aşa, când ar putea începe să ne caute? Şi toate s-au bulit, nu putem să…
- Taci din gură!
În ultima vreme, Peter era tot mai predispus spre resemnare, ceea ce de obicei o înfuria pe Yagoda.
- Gândesc!

* * *
- Ei bine, iubito, n-ai să câştigi nici un premiu de frumuseţe!
Obiectul grotesc din containerul presurizat semăna cu un sac pneumatic, lung de şaptezeci de centimetri, cu înotătoare codală lată şi o momeală luminiscentă deasupra gurii mari, pline de dinţi ascuţiţi.
- Nici tu nu arăţi mai bine, dragule, replică Yagoda, ştergându-şi sudoarea de pe frunte.
Ambientul artificial ceda puţin câte puţin, dar le mai acorda încă două zile ca să termine cei doi biomecanoizi. Peştele cel mare, negru şi urât era al ei. Al lui Peter avea doar doisprezece centimetri lungime, o culoare palidă şi un aspect sucit, aşa cum stătea agăţat de burta celui mare, cu ţesuturile şi aparatele circulatorii unite deja.
- Dar vor merge de minune.
- Nu-mi place, să ştii. Uniţi aşa… Poate-ar fi fost mai bine să…
Yagoda îi desena o specificaţie modelată după *Ceratias holboeli,* un peşte de mare adâncime pe care-l aveau printre A.D.N.-uri. Fiecare concept biomecanic porneşte de la o specie existentă, şi era foarte posibil ca specializarea în ihtiologie a Yagodei să-i fi făcut să cumpere atâtea eşantioane de peşti. Iar peştii abisali vin foarte la îndemână când e nevoie să se proiecteze sonde biomecanice de adâncime.
- Îţi spun eu, aşa se împerechează peştii ăştia! Odată ce masculul întâlneşte femela, sau viceversa, el se ataşează de ea pentru totdeauna. Uneori se nimeresc chiar şi câţiva băieţi pe o singură fată. Şi rămân aşa toată viaţa, unul sau mai mulţi masculi contopiţi complet cu femela, hrăniţi de sistemul ei sangvin. Din acel moment începând, masculii nu mai sunt decât nişte glande producătoare de spermatozoizi.
- Vai, mii de mulţumiri!
- Ascultă, dacă afară ne separăm la un moment dat, n-avem cum să ne mai găsim niciodată, pricepi? De ce crezi că se prinde masculul, în primul rând? Fiindcă se prea poate să fie singura lui ocazie în viaţă de a întâlni o femelă. Implantaţiile sunt gata?
Programarea semiconştiinţei şi implantarea ei într-un biomec e o procedură normativă, necesară pentru a face o fiinţă esenţialmente sălbatică să execute unele activităţi utile. Dar echipamentul standard pe care-l aveau în laborator era

suficinent şi pentru a scana şi transfera chiar şi toată configuraţia undelor cerebrale ale unei persoane. Toată lumea ştia că aşa ceva era posibil, dar rareori se încumeta cineva s-o facă. Peter menţiona doar vreun caz, două, despre care auzise vreodată. Ei bine, reflecta Yagoda, era timpul să se înscrie în acel club exclusivist, cu modelul ei cerebral înregistrat în peştele mare, şi al lui Peter în cel mic. Şi mai erau două lucruri adăugate de Peter, la cererea ei: sistemul de comunicare internă şi depozitele de A.D.N. – pentru eentualitatea că-i căuta totuşi cineva şi găsea epava. Momeala bioluminiscentă ar fi trebuit să fie de ajuns pentru a semnaliza în morse.
- Sunt gata, răspunse Peter.
- O.K. Atunci, nu mai avem decât un singur lucru de făcut…
Yagoda trase adânc aer în piept şi apăsă pe buton. Uşile laboratorului se deschiseră. Apa rece ca gheaţa năvăli înăuntru, înepând să inunde cu mare viteză laboratorul; curând, le ajunsese până la piept, amorţindu-i dureros. Cel puţin asupra unui lucru, Yagoda şi Peter erau de acord: cel mai bine e să te grăbeşti. După ce laboratorul se umplea de apă, containerul biomecaoizilor avea să se deschidă automat, dându-le drumul în întunericul de afară.
Ultimul lucru pe care-l văzu Yagoda înainte ca luminile să se stingă, ea şi Peter scufundându-se în beznă, fu eul ei de peşte hidos, privind spre ei cu ochi reci şi indiferenţi, în timp ce gâfâiau să ia ultimele guri de aer, dând înnebuniţi din mâini după câte ceva, înainte de a şi le găsi în sfârşit unul altuia şi a şi le prinde strâns, ca să-şi găsească unul în celălalt cea din urmă mângâiere.
* * *
- Acum două zile, vorbeam despre divorţ, mormăi Peter, în timp ce containerul se deschidea.
- Acum două zile, nu eram la mii de metri adâncime, răspunse Yagoda, aprinzându-şi momeala şi înotând pe sub cele două trupuri care se ţineau de mână. Încercă să nu se uite la ele, în timp ce ieşea pe uşă, până pe coridor, căutând cea mai apropiată cale de ieşire.
- Ei bine, de-acum suntem împreună până de moartea ne va despărţi.
* * *

Ceva mare trece pe lângă ei. Yagoda şi Peter înoată fără o vorbă, uniţi, contopiţi în unul singur, aşteptând ca acel ceva mare să se îndepărteze. Apoi, cevaul mare se întoarce, iar Yagoda îşi dă seama că de data asta se ia după ei. Nu are timp să se gândească de ce şi cum, se repede într-o parte, iar fălcile enorme o ratează cu doar câţiva centimetri. Dar uriaşul e flămând şi atacă din nou.
Yagoda încearcă să-l lase în urmă. E mai manevrabilă, dar el e rapid, foarte rapid, iar Yagoda simte cum gura cea imensă se cască în urma ei, cu dinţii ascuţiţi gata s-o taie în două. Coteşte brusc la stânga şi scapă din nou de fălcile care muşcă în gol. Yagoda continuă să înoate, gigantul are nevoie de mai mult timp ca să se întoarcă după ea şi, dacă reuşeşte să ia distanţă, poate că va ajunge la adăpostul epavei. În tot acest timp, s-au menţinut în apropierea ei – intenţiont: este o procedură standard în caz de naufragiu. Iar epava le oferă un refugiu, numai de-ar putea ajunge la timp…
Norocul e din nou de partea Yagodei şi a lui Peter: agresorul preferă să abandoneze vânătoarea. Fiecare animal de pradă ştie instinctiv când s-a terminat, când hrana obţinută nu va acoperi cheltuiala de energie. Yagoda încetineşte şi aşteaptă, gata să pornească din nou. Câteva minute trec, într-o linişte încordată. Dar monstrul se îndepărtează, căutându-şi de mâncare în altă parte.
- A fost cât pe-aci, oftează uşurat Peter, în timp ce Yagoda se calmează.
- Şşşş, răspunde ea, rămânând nemişcată, absolut nemişcată.
- Ce mai e?
- Taci!
Simte nişte mici unduiri undeva în faţa ei, aproape, şi se hotărăşte să rişte. Vânătoarea a costat-o resurse, şi are nevoie de hrană. Amândoi au nevoie. Aşa că-şi aprinde momeala şi începe s-o mişte. Lumina albastră inundă tenebrele. O mică vietate ca un crustaceu se apropie înot, atrasă, cu mulţimea de picioruşe mişcându-se perfect sincronizat, cu antenele prelungi tatonând prin jur, în speraţa vreunui dejun cu plancton gustos, fără să observe gura cea mare care aşteaptă. Apoi, cât ai clipi din ochi, e gata. Fălcile căscate s-au închis, iar crustaceul nu mai e. Înfometată, Yagoda îl înghite cu poftă.

Dacă nu mănânci, eşti mâncat. Dacă nu eşti mâncat, mănânci. Un ciclu necontenit al mării. Iar Yagoda şi Peter supraveţuiesc în interiorul lui, cu ajutorul minţii şi al norocului – mai mult noroc decât minte, dar supravieţuiesc, împreună, contopiţi într-unul singur.
- Mmmm, ce bun! sunt amândoi de acord.